

PATVIRTINTA
Panevėžio r. Velžio lopšelio-darželio
„Šypsenėlė“ direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V1-63
(Panevėžio r. Velžio lopšelio-darželio
„Šypsenėlė“ direktoriaus 2021 m. kovo 19 d.
įsakymo Nr. V1-26 redakcija)

MAITINIMO ORGANIZAVIMO VELŽIO LOPŠELYJE-DARŽELYJE „ŠYPSENĖLĖ“ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maitinimo organizavimo Velžio lopšelyje-darželyje „Šypsenėlė“ (toliau – Lopšelis-darželis) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reikalingas sudaryti sąlygas vaikams pateikti sveikatai palankesnius patiekalus, ugdyti sveikos mitybos įpročius, valgymo kultūrą, reglamentuoti žaliavų pirkimą, pateikimą, apskaitą, mažinti maisto švaistymą, sunaudojamų maisto produktų kiekio bei piniginių lėšų tvarkymą Lopšelyje-darželyje teikiant maitinimo paslaugas. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-1430 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V-964 „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Geros higienos praktikos taisyklėmis viešojo maitinimo įmonėms, Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 24 d. sprendimu Nr. T-15 „Dėl Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“, Maitinimo organizavimo Panevėžio rajono ugdymo įstaigose tvarkos aprašu, patvirtintu Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T-208 „Dėl maitinimo organizavimo Panevėžio rajono ugdymo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais vaikų maitinimą.

2. Maisto produktų apskaita organizuojama vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais bei Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių nustatyta tvarka.

3. **Maitinimas (pusryčiai, pietūs, vakarienė ar kiti papildomi maitinimai) teikiamas vaikams ir darbuotojams bei nemokamai maitinamiems mokiniams kasdien darbo dienomis, atskirais atvejais gali būti organizuojamas įstaigoje organizuojamų renginių (konkursų, konferencijų ir kitų renginių) dalyviams.**

4. Maitinimas finansuojamas taip:

4.1. mokinių **nemokamas maitinimas** – už valstybės ir savivaldybės biudžeto skiriamas lėšas;

4.2. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų – už savivaldybės biudžeto skiriamas lėšas, pritaikius mokesčio lengvatą;

4.3. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų, **darbuotojų, kitų asmenų maitinimas** – už asmenines vaikų ir darbuotojų lėšas.

II. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

5. Lopšelyje-darželyje vaikai maitinami grupėse arba tam tikslui įrengtose patalpose. Vaikai maitinami 1–3 kartus per dieną, atsižvelgiant į tėvų (globėjų, rūpintojų) pasirinktą maitinimo skaičių.

6. Vaikai maitinami ne rečiau kaip kas 3,5 val. pagal valgiaraščius.

7. Atskiri valgiaraščiai sudaromi 1–3 ir 4–7 metų vaikams;

8. Pagal gydytojo raštiškus nurodymus (Forma Nr. E027-1) organizuojamas pritaikytas maitinimas. Jei pritaikyto maitinimo patiekalų Lopšelio-darželio virtuvėje pagaminti nėra galimybių:

8.1. vaikai gali būti maitinami tą dieną savo iš namų atneštu maistu. Iš namų atneštas maistas laikomas ir patiekiamas tinkamos temperatūros;

8.2. vaiko atstovų įdėtas maistas papildomai turi atitikti teisės aktų, reglamentuojančių vaikų maitinimą, reikalavimus;

8.3. sudarius sutartis su vaiko atstovais dėl vaiko maitinimo iš namų atsineštu maistu, už maisto saugą ir kokybę atsako vaiko atstovai pagal įstatymą;

8.4. gali būti nemokamą maitinimą gaunantiems vaikams išduodami maisto daviniai. Maisto daviniai gali būti išduodami ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino laikotarpiu, taip pat ir kai skirtas mokymas namuose;

9. Lopšelis-darželis dalyvauja Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programoje, finansuojamose Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis ir Švietimo, kultūros ir sporto skyriui **teikia ataskaitą ir** informaciją apie pateiktus kiekius (suvartojimo registro ar žurnalo kopiją) už kiekvieną mėnesį iki kito mėnesio 15 d.

10. Siekiant mažinti atliekų kiekį, vykdoma nesuvalgomo maisto kontrolė / stebėseną, esant reikalui, keičiami patiekalai, maistas patiekiamas estetiškai, ugdomas vaikų skonis bei valgymo kultūra.

11. Nemokamo mokinių maitinimo faktinė pietų vertė turi atitikti vienai dienai vienam mokiniui patvirtintą produktams įsigyti nustatytą lėšų dydį, pasitaikantys neatitikimai išlyginami per 15 darbo dienų. Nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydis vienai dienai vienam mokiniui (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) nustatomas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

12. Vaikų maitinimas organizuojamas dalinės savitarnos principu – sudaromos sąlygos vaikams patiems pasirinkti valgiaraščiuose nurodytas salotas ar daržoves, jų kiekius. Šio principo tikslas – geriau patenkinti vaikų skonio poreikius, padidinti sveikatai palankaus maisto (ypač daržovių ir vaisių) vartojimą bei sumažinti maisto švaistymą. Dalinės savitarnos principas netaikomas Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu.

13. Vaikams sudaromos sąlygos pietų metu patiektas daržoves ar vaisius suvalgyti per 4 valandas.

II. ŽALIAVŲ IR MAISTO PRODUKTŲ APSKAITYMAS

14. Maisto produktai užsakomi pagal Lopšelio-darželio direktoriaus patvirtintus valgiaraščius.

15. Maisto produktų gavimas ir išdavimas fiksuojamas buhalterinėje apskaitos programoje.

16. Maisto produktai apskaitomi pagal Atsargų apskaitos biudžetinėse įstaigose reikalavimus.

17. Žaliavų ir maisto produktų apskaita tvarkoma pagal Lopšelio-darželio direktoriaus patvirtintą maisto produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos formą (Nr. 299).

18. Produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos forma pildoma kiekvieną maitinimo dieną. Joje nurodomas tikslus vaikų skaičius, patiekalų pavadinimai, atsižvelgiant į suderintą ir patvirtintą valgiaraštį, vadovaujantis patiekalų receptūromis suskaičiuojami gamybai reikalingų žaliavų ir produktų kiekiai pagal maitinamų asmenų grupes – vaikai, socialiai remtini mokiniai, darbuotojai ir kt., išvedama pagaminto patiekalo išeiga, nurodoma planinė maitinimui skirtų lėšų suma.

19. Faktinė lėšų suma – maitinimo išlaidos per dieną vienam ikimokyklinio amžiaus vaikui gali būti didesnės ar mažesnės 0,50 Eur nuo patvirtintos dienos normos, tačiau vieno mėnesio faktinių maitinimo išlaidų, tenkančių vienam vaikui vienai dienai, vidurkis turi atitikti patvirtintą

išlaidų normatyvą. Pusryčiams produktų kiekiai skaičiuojami pagal praėjusios dienos vaikų skaičių. Pietums, pavakariams ar vakarienei produktų kiekiai skaičiuojami pagal tos dienos vaikų skaičių.

20. Tapus paramos gavėjais pagal Ekologiškų ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų maisto produktų vartojimo skatinimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose paramos taisyklės ir vaikų maitinimui perkant ekologiškus ar pagal nacionalinę kokybės sistemą pagamintus maisto produktus, vienos dienos mokesčio dydį maisto produktams įsigyti galima viršyti atsižvelgiant į Nacionalinės mokėjimo agentūros kompensaciją už produktų kainų skirtumą. Tačiau vieno mėnesio faktinių maitinimo išlaidų, tenkančių vienam vaikui vienai dienai, vidurkis turi neviršyti patvirtinto išlaidų normatyvo ir gautinos paramos dydžio sumos.

21. Nemokamo mokinių maitinimo faktinė pietų vertė turi atitikti vienai dienai vienam mokiniui patvirtintą produktams įsigyti nustatytą lėšų dydį, pasitaikantys neatitikimai išlyginami per 15 darbo dienų.

22. Esant būtinumui gaminti kitą patiekalą nei suderintame valgiaraštyje (pvz., dėl ekstremalios padėties ar oro temperatūros, neatvykus asmenims, kurių maitinimui yra užsakytos greitai gendančios žaliavos, tiekėjui neatvežus tam tikrų produktų, atšildžius kitos dienos pietų žaliavas, kurių nebegalima užšaldyti pakartotinai, ir padidėjus ar sumažėjus lankančių vaikų skaičiui), kai gamybai atiduodamų / būtinų sunaudoti žaliavų ir produktų kiekiai neatitinka turimų patvirtintų receptūrų ir dėl to keičiasi patiekalo sudėtis, išeiga, surašoma ir Lopšelio-darželio direktoriaus patvirtinama Kontrolinio gaminimo technologinė kortelė, kuri prisegama prie valgiaraščio (reikalavimo).

23. Nukrypimai nuo patiekalų receptūrose nurodytų žaliavų/produktų kiekių galimi ir kai draudžiama produktą laikyti iki kito gaminimo dėl technologinių reikalavimų (atidarius pakuotę, pvz., žirneliai, agurkai, sultys, uogienė; dėl besibaigiančio galiojimo termino, pvz., varškė, grietinė, pienas) ar netikslingo sandėliuoti kiekio.

24. Pagal Maisto produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos formoje apskaičiuotus žaliavos kiekius buhalterinės apskaitos programa rengiamas produktų nurašymo dokumentas. Produktai gali būti nurašomi ir pagal vienkartinį reikalavimą arba sugedusių produktų ir trūkumų bei tiekėjams gražintų produktų nurašymo aktą ir kt.

25. Maisto produktų nurašymo aktas sudaromas mėnesio pabaigoje arba pagal poreikį, patikrinus faktinį maisto produktų kiekį. Maisto produktų inventorizacija atliekama kartą per ketvirtį.

III. ŽALIAVŲ IR PRODUKŲ ĮSIGIJIMAS

26. Pirmenybė teikiama tokioms įsigyjamoms žaliavoms ir maisto produktams:

26.1. atitinkantiems 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1) kriterijus;

26.2. atitinkantiems maisto produktų ženklinimo simboliu „Rakto skylutė“ kriterijus;

26.3. tiekiamiems trumposiomis maisto tiekimo grandinėmis iš ūkių (ne daugiau kaip vienas tarpininkas tarp ūkio ir maitinimo organizatoriaus);

26.4. atitinkantiems Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakyme Nr. 3D-524 „Dėl Nacionalinės žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos“ nustatytus reikalavimus.

27. Pirkimo sąlygose nustatomas kriterijus, kad ne mažiau kaip 30 proc. pirkimo vertės sudaro ekologiški produktai.

28. Kaip galimi produktų tiekėjai kviečiami vietos ūkininkai ir produkcijos gamintojai, jiems pristatomi maisto pirkimo kriterijai ir sąlygos.

29. Siekiant sudaryti didesnes konkurencines sąlygas, skaidyti pirkimus pagal atskiras maisto produktų grupes bei produkcijos auginimo sezoniskumą.

30. Pirkimo sąlygose atsakyti perteklinių reikalavimų, nesusijusių su maisto produktų kokybe, informaciją apie produkcijos tiekėjus vertinti naudojantis valstybės registrais bei kitomis elektroninėmis duomenų bazėmis.

31. Prieš tvirtinant viešojo pirkimo sąlygas tėvams (globėjams, rūpintojams) pristatyti bei aptarti kokybinius maisto bei kitus kriterijus, susijusius su vaikų maitinimu.

IV. ATSISKAITYMAS UŽ MAITINIMĄ IR PAJAMŲ APSKAITYMAS

32. Už maitinimą Lopšelio-darželio ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių ugdytinių tėvai ir Lopšelio-darželio darbuotojai pagal vyr. buhalterio išrašytus kvitus atsiskaito pavedimu iki kito mėnesio 20 d. pašto skyriuose arba banke.

33. Mokestis už darbuotojų maitinimąsi gali atitikti pasirinktinai 1–3 m. ar 4–7 m. amžiaus vaikų porcijoms nustatytą mokestį su 25 proc. antkainiu.

34. Už kiekvieną mėnesį iki kito mėnesio 5 d. įstaigos buhalterijai pristatomos produktų pirkimo sąskaitos faktūros (originalai).

35. Už parduotus maisto produktus su dalinėmis maisto gamybos išlaidomis, sudarančiomis 25 proc. maisto produktų kainos (antkainiu), gaunamos pajamos apskaitomos vadovaujantis Savivaldybės biudžeto specialiosios programos lėšų naudojimo tvarka, patvirtinta Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

36. Už maitinimo organizavimą bei pajamų apskaitą Lopšelyje-darželyje atsakingi:

36.1. ūkvedys – maisto produktų užsakymas, apskaitos pildymas Labbis sistemoje; faktinių likučių su vyr. buhalteriu derinimas, darbuotojų maitinimosi apskaitos žiniaraščio ir kitų su maitinimo organizavimu susijusių dokumentų pildymas, mokinių nemokamo maitinimo registravimo registro pildymas socialinės paramos informacinės sistemos SPIS internetiniame puslapyje;

36.2. vaikų maitinimo organizatorius – Perspektyvinio valgiaraščio pagal amžiaus grupes parengimas; valgiaraščio (reikalavimo) maisto produktams išduoti bei kitų dokumentų, susijusių su maitinimo organizavimu, pildymas; nesuvalgomo maisto kontrolės / stebėsenos vykdymas, nemokamo maitinimo organizavimas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu;

36.3. vyr. buhalteris – maisto produktų apskaitos organizavimas, mokesčio už maitinimą skaičiavimas ir kitų su maitinimo organizavimu susijusių dokumentų pildymas;

36.4 sandėlininkas – maisto produktų priėmimas iš tiekėjų ir išdavimas pagal užpildytą Valgiaraštį (reikalavimą) maisto produktams išduoti.

IV. NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIOJO ĮVYKIO IR (AR) KARANTINO METU

37. Maitinimas organizuojamas vadovaujantis Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro.

38. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu sustabdžius ugdymo organizavimo procesą mokyklose ar rekomendavus ugdymo programose dalyvauti tik tiems vaikams, kurių tėvai (globėjai) neturi galimybių dirbti nuotoliniu būdu, nemokamas maitinimas aprūpinant juos maisto daaviniais ar pagamintu maistu, užtikrinamas mokiniams besimokantiems pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

39. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu sustabdžius ugdymo organizavimo procesą Lopšelyje-darželyje, maisto daaviniais ar pagamintu maistu aprūpinami:

39.1. vaikai iš šeimų, patiriančių socialinę riziką (pagal Socialinės paramos skyriaus pažymą);

39.2. vaikai, kurių tėvai (globėjai) bedarbiai ir registruoti Užimtumo tarnyboje (pagal pateiktą pažymą).

40. Vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę raštu atsisakyti gauti maisto davinių.

41. vaikų maitinimo organizatorius:

41.1. sudaro vienam vaikui skirto maisto davinio sudėties sąrašą (produkto pavadinimas, kiekis, kaina) vadovaujantis Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, bei, atsižvelgiant į vaiko interesus ir tiekėjų galimybes, iš įvairių sveikų ir negendančių produktų pagal tėvų (globėjų) pasirinktą maitinimosi skaičių, lėšų, skirtų maisto produktams įsigyti, dydį ir ugdymo dienų skaičių;

41.2. teikia maisto davinius už direktoriaus įsakymu nustatytą laikotarpį ir nustatytu grafiku suderinus su tėvais (globėjais) ir pagal tiekėjų galimybes;

41.3. maisto davinius išduoda su tėvais (globėjais, rūpintojais) suderintu laiku pagal Maisto davinių vaikams išdavimo žurnalą (pridedama).

41.4. užtikrina, kad būtų laikomasi visų higienos ir viruso prevencijos rekomendacijų bei nurodymų.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Tvarkos aprašas keičiamas arba naikinamas atsižvelgiant į pasikeitusias vaikų maitinimo sąlygas ar kitas aplinkybes.

43. Maitinimo organizavimo priežiūrą atlieka valstybės kontrolė, Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Centralizuotas vidaus audito skyrius, Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Finansų skyrius.

Maitinimo organizavimo Velžio lopšelyje-darželyje
„Šypsenėlė“ tvarkos aprašo
priedas

PANEVĖŽIO R. VELŽIO LOPŠELIS-DARŽELIS „ŠYPSENĖLĖ“

MAISTO DAVINIŲ VAIKAMS IŠDAVIMO ŽURNALAS

Išdavimo vieta: _____ Panevėžio r.
(adresas)

Eil. nr.	Gavėjo pavardė, vardas	Vaiko pavardė, vardas	Atžyma apie išdavimą / data	Produktus atidavusio asmens vardas, pavardė	Parašas
Iš viso:					